

Відповіді
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
на зауваження проєкту експертного висновку ГЕР щодо можливості акредитації
ОПП 31376 Міжнародний бізнес (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)
за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» за першим рівнем вищої освіти

Зауваження і рекомендації	Відповідь КНУТШ
<p>Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми</p> <ul style="list-style-type: none"> - розглянути можливості НН ІМВ щодо залучення здобувачів освіти та зовнішніх стейкхолдерів до удосконалення ОП (до прикладу у складі робочих груп); - переглянути матриці відповідності ПРН ОП освітнім компонентам на 2023 рік та покращити зміст РПНД; - покращити та структурувати роботу із вивчення міжнародного досвіду підготовки фахівців з міжнародного бізнесу. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Залучення осіб які не мають кваліфікації хоча б того ж рівня, здобуття якої планується за освітньою програмою, до складу розробників суперечить правилам проектування. Інше питання, що на програмі практикується регулярне (щосеместрове щодо якості дисциплін, на випускному курсі – щодо якості програми) опитування студентів, неформальне спілкування, запрошення здобувачів на засідання випускової кафедри та представництва студентського самоврядування в складі Вченої ради Інституту, де, фактично, і проводяться регулярні обговорення доцільності внесення змін до освітніх програм, відбувається всебічне залучення студентів до роботи над удосконаленням ОПП. 2. Певна несиметричність розподілу ПРН за змістом окремих навчальних дисциплін пояснюється їх предметним напрямком, структурним внеском в загальну систему результатів навчання освітньої програми та відмінністю їх обсягів (від 3 до 6 кредитів, від 1 до 2 семестрів навчання відповідно). 3. Надані ЕГ матеріали щодо вітчизняної та закордонної практики ЗВО у сфері міжнародного бізнесу містять детальний огляд всіх наявних споріднених програм в даній сфері як в Україні, так і за кордоном. Дані аналітичні матеріали готуються НПП випускової кафедри, регулярно обговорюються на її засіданнях. Враховується досвід, здобутий НПП під час проходження ними стажувань в ЗВО інших країн. Найкращі практики переймаються та реалізуються. Разом з тим, жодним документом не визначено необхідність наявності порівняльних таблиць чи звітних матеріалів в іншій формі для розробки ОПП. Окрім того, слід вважати, що КНУТШ став першим ЗВО України, який розробив програму підготовки бакалаврів за напрямом міжнародного бізнесу, а НПП кафедри на регулярній основі залучені як консультанти до інших ЗВО з метою розробки та впровадження аналогічних ОП в цих закладах, їх науково-навчальні та методичні розробки в цій сфері є базовими для підготовки фахівців з МБ.
<p>Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми</p>	<p>1. Присвоєння професійних кваліфікацій на ОП здійснюється у відповідності до діючих нормативних документів. Порядок присвоєння</p>

Зауваження і рекомендації	Відповідь КНУТШ
<ul style="list-style-type: none"> - привести систему присвоєння професійних кваліфікацій на ОП до діючих нормативних документів; - переглянути позакредитний статус кваліфікаційних іспитів у ОП та навчальному плані; - сформувати розширений пул із 26 вибіркового ОК, не обмежуючи вибір у 13 пулах по 2 ОК у кожному; - доопрацювати структурно-логічну схему ОП, скорелювати її із переліком освітніх компонент; - оновити освітню програму, привести її ПРН у повну відповідність із відповідним стандартом освіти та НРК; - здійснити повну ретельну ревізію усіх методичних матеріалів ОП МБ та усунути виявлені ЕГ неточності щодо обсягу та назв ОК. 	<p>професійної кваліфікації за даною ОПП регулюється п.8.3 Положення про організацію освітнього процесу в КНУТШ, розробленого відповідно до Закону України "Про вищу освіту", з урахуванням вимог Законів України "Про освіту", "Про загальну середню освіту", "Про позашкільну освіту", "Про професійно-технічну освіту", "Про професійний розвиток працівників" та інших законів України, Указів Президента України, актів Кабінету Міністрів України, Статуту Університету, інших нормативно-правових актів у сфері вищої освіти, зайнятості та соціально-трудова відносин, а також рекомендацій і стандартів, визначених документами Болонського й Копенгагенського процесів, що визнані Україною. В описі ОПП чітко визначені умови присвоєння професійної кваліфікації. До того ж, на сайті НА розміщений Порадник щодо заповнення відомостей самооцінювання освітньої програми (для ЗВО), що передбачає таку можливість. У ньому зазначено «якщо професійний стандарт відсутній, на які документи орієнтується ЗВО для визначення компетентностей/результатів навчання, що визначають присвоювану після завершення навчання на ОП професійну кваліфікацію».</p> <p>2. Виділення кредитів на кваліфікаційний іспит суперечить компетентнісному підходу побудови ОП – під час кваліфікаційного іспиту здобувач не набуває (і не поглиблює) жодних нових компетентностей, ЕК додатково (незалежно) перевіряє опанування ним (здобувачем) здобутих раніше результатів навчання. Графік навчального процесу розроблено у відповідності до п.5.3.1 Положення про організацію освітнього процесу в КНУТШ: «Для проведення кожної форми підсумкової атестації (кваліфікаційний іспит, захист кваліфікаційної/дипломної роботи/проекту) здобувачів освіти у графіку навчального процесу виділяється 1 тиждень». Дана форма підсумкової атестації не є навчальними заняттями, тому й відображається в навчальному плані відповідно як «підсумкові атестація». Жодного перегляду з цього питання програма не потребує.</p> <p>3. Вибірковий компонент ОП становить 60 кредитів ЕКТС і, наразі, складається з 41 дисципліни. Даний перелік постійно переглядається та оновлюється в результаті опитування здобувачів освіти, діалогів з роботодавцями та дослідженнями ринку шляхом включення в перелік запропонованих стейкхолдерами нових дисциплін та виключення тих, які не користуються попитом серед здобувачів освіти (не обираються ними). Вибір ОК здійснюється студентами вільно та прозоро на основі представленої заздалегідь інформації (анотації до дисциплін та робочі навчальні програми, розміщені на сайті Інституту). Окрім того, індивідуальна освітня траєкторія формується за рахунок можливості складання індивідуальних планів здобувачам освіти, їх активної участі у програмах академічної мобільності, а також можливості вибору ОК інших ОП Університету (за умови відповідності освітнього рівня здобувача освіти для їх опанування та матеріальних (фізичних) можливостей для здобуття ОК).</p> <p>4. Оновлення структурно-логічної схеми ОП, наразі, здійснюється членами</p>

Зауваження і рекомендації	Відповідь КНУТШ
	<p>робочої групи й має бути представлено в новій редакції опису.</p> <p>5. Навчальний план є невід'ємною складовою описового пакету документів освітньої програми. Редакції опису 2020 року відповідає навчальний план, затверджений в 2020 році. Членам ЕГ були надані додаткові роз'яснення щодо вказання назви освітньої програми на перші сторінці навчального плану «2019 Міжнародний бізнес (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)», де 2019 рік є роком внесення в базу ЄДБО даної ОП, а не роком затвердження навчального плану. Таким чином, редакція опису 2020 року та розроблений на його основі навчальний план повністю відповідають СВО 2020 року.</p> <p>6. Методичні матеріали щодо всіх ОК ОП МБ розміщено на сайті Інституту в повному обсязі. Назви, обсяг, форми контролю, і т.п. всіх ОК повністю відповідають діючим редакціям опису та навчального плану. Дана відповідність гарантується багатоступеневою системою контролю та забезпечення якості освіти – на рівні кафедр, навчально-методичної комісії, навчального відділу, навчально-методичного центру КНУ, а також завдяки використанню автоматизованої системи Triton, що здійснює додатковий контроль ідентичності назв, кредитів, годин і т.д.</p>
<p>Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання</p> <p>- пришвидшити процес впровадження нормативного документу щодо правил та умов визнання результатів отриманих у інформальній та неформальній освіті.</p> <p>Зокрема ГЕР рекомендує :</p> <p>- надалі провести інформаційну кампанію щодо ознайомлення здобувачів ВО із можливостями перезарахування результатів, отриманих у інформальній та неформальній освіті.</p>	<p>Наразі відбувається активний процес розробки та впровадження нормативних документів щодо визнання результатів, отриманих у неформальній освіті. Звичайна практика Університету передбачає проведення заходів щодо ознайомлення всіх груп зацікавлених осіб із новими нормами після їх прийняття.</p>
<p>Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою</p> <p>- враховувати побажань роботодавців під час оновлення змісту та реалізації ОК;</p> <p>- популяризувати такі опитування серед студентів, які формує Центр соціологічних досліджень (наприклад, за допомогою роз'яснювальних робіт).</p>	<p>1. Роботодавці активно залучаються до проведення майстер-класів, відкритих лекцій, бізнес-ігор та практичних case-study. Однак кількість таких занять обмежена часом, виділеним на аудиторні заняття та необхідністю надання, в першу чергу, всього обсягу закладеної тематики змістових модулів окремих навчальних дисциплін з метою досягнення встановлених програмних результатів навчання, передбачених даною освітньою програмою. Натомість, компенсувати обмежену кількість практичних занять зі сторони роботодавців здобувачі освіти можуть під час проходження ними виробничої практики, передбаченою обов'язковим ОК даної ОП.</p> <p>2. Опитування здобувачів освіти відбувається на трьох рівнях – на рівні Університету і освітніх програм, які проводить навчальна лабораторія соціологічних та освітніх досліджень; на рівні Інституту – в рамках опитування за ОК; на рівні</p>

Зауваження і рекомендації	Відповідь КНУТШ
	окремих ОК – додаткові опитування викладачами. Подібний комплексний підхід дозволяє отримати досить різнобічний результат в результаті перехресного багаторівневого опитування, врахування якого є запорукою підтримання якості освіти на сталому високому рівні.
<p>Критерій 6. Людські ресурси</p> <ul style="list-style-type: none"> - здійснювати адміністрацією перевірку щодо проходження стажування/підвищення кваліфікації у обсязі, передбаченому нормативними документами ЗВО (на менше 6 кредитів протягом 5 років) з метою систематизації та контролю за професійним розвитком НПП ОП МБ; - вивчити технічні можливості розміщення вищезазначеної інформації на сайті НН ІМВ. <p>Зокрема ГЕР рекомендує :</p> <ul style="list-style-type: none"> - залучати роботодавців до перегляду тематики кваліфікаційних робіт та їх рецензування. 	<p>1. Гарантом ОП була надана систематизована інформація щодо участі НПП в програмах підвищення кваліфікації та стажування, а також підтверджуючі документи у вигляді сертифікатів. Подібна інформація акумулюється на рівні кафедр, відділів академічної мобільності та міжнародних зв'язків Інституту та Університету з метою систематизації та контролю за професійним розвитком НПП. Натомість, жодним нормативним документом не визначено необхідність оприлюднення подібної інформації на сайті ЗВО.</p> <p>2. Роботодавці на регулярній основі залучаються до перегляду тематики курсових та кваліфікаційних робіт, а також активно надають інформацію для проведення здобувачами маркетингових досліджень та реалізації практичних кейсів як елементів кваліфікаційних робіт.</p>
<p>Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси</p> <ul style="list-style-type: none"> - удосконалити процес поселення здобувачів у гуртожиток НН ІМВ, шляхом перерозподілу місць в інших гуртожитках ЗВО; - запровадити форму індивідуального плану здобувача на навчальний рік з визначенням розподілу дисциплін по семестрах і щорічним визначенням та затвердженням обраних вибіркових дисциплін; - привести у відповідність з ОП навчальний план, робочий навчальний план та індивідуальний навчальний план здобувача освіти. 	<p>1. Рекомендація дуже дивна – місця в гуртожитках розподілені між факультетами/інститутами пропорційно до кількості здобувачів які потребують поселення. Якщо слідувати цій рекомендації то необхідно забрати місця в гуртожитку в студентів інших спеціальностей.</p> <p>2. Відповідно до 5.4. Положення про організацію освітнього процесу в КНУТШ «Індивідуальний навчальний план – це документ здобувача освіти, за яким здійснюється його навчання і який містить інформацію про перелік обов'язкових і вибіркових освітніх компонентів, послідовність вивчення навчальних дисциплін і проходження практик, обсяг навчального навантаження (усі види навчальної діяльності), типи індивідуальних завдань (курсіві так кваліфікаційні роботи/проекти), результати оцінювання (поточний і семестровий контроль знань, атестація здобувача освіти)». Форма індивідуального плану затвердження ВР ННІМВ, підписується директором інституту, завідувачем випускової кафедри та гарантом ОП, заповнюється методистом відповідного відділення щосеместрово шляхом перенесення даних з робочих планів та відомостей успішності. Таким чином містить максимально точну інформацію про ОК, їх обсяги та результати засвоєння кожним здобувачем освіти відповідно. Навчально-методичне забезпечення по ОК, природно, не може міститись в індивідуальних планах. Воно оприлюднене на сайті</p>

Зауваження і рекомендації	Відповідь КНУТШ
	<p>Інституту в електронному вигляді, а також продубльоване в паперовому вигляді в бібліотеці Інституту та на випусковій кафедрі. Таким чином забезпечено вільний доступ до даних матеріалів всіх учасників освітнього процесу та інших зацікавлених осіб.</p> <p>3. Навчальний план не може не відповідати ОП (він не може бути затверджений в іншому випадку), робочий навчальний план і індивідуальний навчальний план розробляються на основі навчального плану з врахуванням результатів вибору ОК здобувачами.</p>
<p>Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми</p> <ul style="list-style-type: none"> - оновити ОП відповідно до пропозицій стейкхолдерів; - привести у відповідність ОП, навчальні плани і індивідуальні навчальні плани здобувачів освіти; - своєчасно втілювати рішення кафедри і систематично оновлювати ОП; - розглянути можливість розширення кола питань, щодо яких проводяться опитування у ЗВО в цілому, та на ОП МБ. 	<p>1. Термін дії освітньої програми вказано в описі і становить 5 років. Достроковий перегляд та оновлення ОП передбачається за умови виникнення такої потреби. Опис ОП знаходиться в відкритому доступі. Одночасно на сайті розміщено контакти завідувача кафедри та гаранта освітньої програми, які отримують відгуки та пропозиції ключових стейкхолдерів з метою їх подальшого розгляду та, за доцільності, врахування. Процес обговорення та оновлення освітньої програми є безперервним. Наразі триває робота над новою редакцією даного опису. ЗВО не вважає за необхідність практику щорічного оновлення описів ОП.</p> <p>2. Опис ОП, навчальні плани, робочі навчальні плани, індивідуальні навчальні плани здобувачів освіти, робочі навчальні програми окремих ОК перебувають в повному взаємозв'язку та взаємоузгодженості, яка досягається багаторівневим контролем якості як змістової складової, так і технічної (робота через автоматизовану систему Triton).</p> <p>3. За ОП проводяться опитування роботодавців, здобувачів освіти та НПП. З метою комплексної оцінки застосовується модель З60, що дозволяє всебічно оцінити якість ОП, зробити відповідні висновки та реалізувати кроки, спрямовані на посилення сильних сторін та усунення недоліків одночасно. Оновлення відбувається згідно встановлених норм.</p>
<p>Критерій 9. Прозорість та публічність</p> <ul style="list-style-type: none"> - надавати всю інформативну документацію у відкритому доступі не через хмарні сховища, а публікуючи безпосередньо на сайті Інституту міжнародних відносин. 	<p>Вся інформація знаходиться у відкритому доступі на сайті ННІМВ за посиланням http://www.iir.edu.ua/education/edu_progs/</p>

